E 73/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto sekä ehdotukset vuosia 2028–2034 koskevaksi EU:n monivuotiseksi rahoituskehykseksi

U 52/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta vuosiksi 2028–2034

CEF-asioiden johtava asiantuntija Inna Berg,
Väylävirasto

20.11.2025

Väylävirasto
Trafikledsverket

U 52/2025 vp, Verkkojen Eurooppa -rahoitus (CEF3)

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Sotilaalllisen liikkuvuuden rahoitus 17,7 mrd € (2025 tasossa 15,7 mrd €)
  - Suomen CEF-saannon kannalta merkittävää potentiaalia, sillä rahoituksen määrä on kymmenkertaistunut edelliseen rahoituskauteen nähden ja tukikelpoinen verkko on laaja (sis. ydin ja kattavaa TEN-T-verkkoa, sekä teitä että ratoja)
  - Jotta voimme hyödyntää potentiaalin täysimääräisesti, tulee sotilaallisten liikkuvuuden hankkeiden suunnittelua edistää etupainotteisesti. Ajoittamalla tuen hakeminen rakentamisvaiheeseen, voidaan maksimoida haettavan tuen määrä
- Liikenteen yleinen rahoitus 33,8 mrd € (2025 tasossa 29,9 mrd €)
  - Vaikka yleisen liikenteen rahoitukseen esitetään Euroopan tasolla lisäystä, on Suomen kannalta potentiaalisia tukikelpoisia hankkeita rajoitettu nykyisestä
    - Painopiste rajat ylittävissä raidehankkeissa. Liikenteen rahoitusta ohjaavassa liitteessä tunnistetut yhteysvälit keskittyvät Keski-Eurooppaan, Suomesta vain Tornio–Oulu-yhteysväli
    - Tämä vähentää jatkossa merkittävästi Suomen valtion väyläverkon hankkeille haettavan CEF-liikennetuen määrää (vrt CEF1 2014-2020: 260 M€, CEF2 2021-2024: 370 M€)
  - Rajat ylittävä ulottuvuus tulisi laajentaa koskemaan Suomen osalta eurooppalaisia liikennekäytäviä (TEN-T-ydinverkko), jotta Suomi olisi rahoituksen osalta mahdollisimman tasavertaisessa asemassa suhteessa muihin EU-maihin

E 73/2025 vp Komission tiedonanto sekä ehdotukset vuosia 2028–2034 koskevaksi EU:n monivuotiseksi rahoituskehykseksi

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Liikenteen rahoitus jakaantuisi ainakin kolmeen instrumenttiin aiemman yhden sijaan: CEF, kilpailukykyrahasto ja kansallinen NRP-suunnitelma
  - Kansallisesti merkittävät hankkeet, joilla ei ole rajat ylittävää tai sotilaallisen liikkuvuuden ulottuvutta, eivät kuulu CEF-rahoituksen piiriin
  - Nämä hankkeet rahoitettaisiin jatkossa kansallisesta NRP-suunnitelmasta, joten sen merkitys on liikenteen EU-rahoituksen näkökulmasta jatkossa merkittävä (liikenteen osuutta ei ole määritelty)
- Väylävirasto tukee valtioneuvoston näkemyksiä, mm.
  - Rahoituskehyksen eri instrumenttien tulee täydentää toisiaan tarkoituksenmukaisesti, ja EU-rahoitusta tulee voida Suomessa hyödyntää liikennejärjestelmän kehittämisen kannalta merkittäviin tarpeisiin
  - Erityishuomion kiinnittäminen Suomen saavutettavuuteen ja asemaan ulkorajavaltiona
  - Rahoitusosuuden korottaminen etenkin sotilaallisen liikkuvuuden osalta

Väylävirasto
Trafikledsverket